

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 171/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti TSP s. r. o., Hviezdoslavova 118, Tvrdošín, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Advokátska kancelária, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 22 CoE 153/2013-151 zo 6. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti TSP s. r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti TSP s. r. o., Hviezdoslavova 118, Tvrdošín (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Polákom, Advokátska kancelária, Radlinského 1718, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia jeho

základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 22 CoE 153/2013-151 zo 6. novembra 2013 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažovateľkou podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou exekučného konania v postavení oprávneného vedeného súdnym exekútorom na základe poverenia vydaného okresným súdom pod č. 5102109069 zo 16. januára 2012 o vymoženie sumy 730 266 € s príslušenstvom od povinných 1. BRICOLER, s. r. o., a 2. CSI FINANCE S. A.

Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 0 Er 52/2012-121 zo 14. decembra 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 56 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov povolil odklad označenej exekúcie v časti vykonania exekúcie predajom nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. 1333 pre k. ú. Trnávka, obec Bratislava – mestská časť Ružinov, a to do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16 C 75/2005.

Krajský súd napadnutým uznesením na odvolanie sťažovateľky potvrdil uznesenie okresného súdu a v odôvodnení svojho uznesenia uviedol:

„Z obsahu exekučného spisu 0 Er k 52/2012, súd zistil že na Okresný súd Bratislava II bola dňa 22.03.2005 podaná žaloba, ktorou sa oprávnený domáha uspokojenia svojej pohľadávky z predaja nehnuteľností, ktoré sú predmetom exekúcie voči povinným v 1. a 2. rade a proti spoločnosti DROTA s.r.o., Ivánska cesta 10., Bratislava. ...

Podľa § 56 ods. 2, Ex. poriadku, aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57).

Podľa § 61 Ex. poriadku, navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

Podľa názoru odvolacieho súdu je namieste odložiť vykonávanú exekúciu pre vymoženie 730.266,- Eur s príslušenstvom, až do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej pred Okresným súdom Bratislava II, pod spisovou značkou 16 C 75 /2005 z dôvodu, že prejednávaná vec môže mať priamy súvis s vykonávanou exekúciou. ...

V prípade, že žalobe pred Okresným súdom Bratislava II bude vyhovené exekučné konanie, bude ďalej pokračovať v súlade s vydaným poverením a v prípade, že táto žaloba bude zamietnutá, bude namieste exekúciu, ako neprípustnú zastaviť. Vzhľadom na dve možné varianty ďalšieho postupu v exekučnom konaní je podľa názoru odvolacieho súdu namieste vyčkať na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II a odklad v predmetnej exekúcii povoliť. Vzhľadom na tú skutočnosť, že predmetom exekúcie sú nehnuteľnosti a v súlade s § 61 exekučného poriadku je navrátenie do predošlého stavu vylúčené, je namieste povoliť navrhnutý odklad exekúcie aj z toho dôvodu, aby prípadnou exekúciou nedošlo k nevratnému stavu, čo by v konečnom dôsledku vyvolalo ďalšie súdne konania.

Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1, O.s.p. potvrdil.“

Sťažovateľka napadla sťažnosťou uznesenie krajského súdu, ktoré považuje za arbitrárne a porušujúce ňou označené základné a iné práva.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že okresný súd vo svojom uznesení predmet konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 16 C 75/2005 (vedením ktorého odôvodnil povolenie odkladu exekúcie) nesprávne vyhodnotil ako konanie o vylúčenie vecí z exekúcie, pričom v skutočnosti nejde o konanie o vylúčenie vecí z exekúcie podľa § 55 Exekučného poriadku. Podľa sťažovateľky krajský súd uvedené pochybenie okresného súdu v napadnutom uznesení nenapravil.

Sťažovateľka namieta nesprávne právne závery krajského súdu a nesprávnu aplikáciu § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, keď podľa krajského súdu vedenie súdneho konania okresným súdom pod sp. zn. 16 C 75/2005 môže mať „priamy súvis s vykonávanou

exekúciou“, resp. môže byť dôvodom očakávania, že exekúcia bude podľa § 57 Exekučného poriadku zastavená. Sťažovateľka okrem iného uviedla: „Exekučné konanie bolo začaté v roku 2012 t.j. o 7 rokov neskôr ako citovaný civilný spor, ktorý možno v súčasnosti považovať za nadbytočný, a ktorý vôbec nemusí pokračovať. Súdna prax vec zjednodušila a vyriešila. ...

Meritórne rozhodnutie súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/75/2005 nemôže mať pre toto exekučné konanie žiadny význam ...

V konaní neboli preukázané žiadne okolnosti z ktorých vyplýva, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku splnenia podmienok ustanovených na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku a z uvedeného dôvodu je napadnuté uznesenie objektívne nesprávne a arbitrárne.

Porušovateľ zrejme vedome ignoroval skutočnosť, že povinní v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/75/2005 nevystupujú ako žalobcovia a že predmetom tohto konania nie je ani platnosť resp. neplatnosť exekučného titulu, na základe ktorého sa oprávnený domáha uspokojenia svojej pohľadávky v exekučnom konaní.

Povinní v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. OEr/52/2012 teda zo svojej procesnej pozície žalovaných v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/75/2005 nemôžu a nikdy nemohli ovplyvniť vedenie a výsledok tohto exekučného konania.

Žiadna skutočnosť totiž nebráni sťažovateľovi, aby napríklad v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II vzal celý návrh v zmysle ust. § 96 ods. 1 O.s.p. späť. Zastavenie citovaného občianskoprávneho konania nespôsobí následok, ktorý upravuje ust. § 57 odst. 1 písm. e. Ex. por.

Vzhľadom na predmet sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/75/2013 by meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní ani v prípade procesného neúspechu žalobcu, nepredstavovalo ani nezakladalo ani jeden z dôvodov pre zastavenie exekúcie ktoré sú taxatívne vymedzené v ust. § 57 ods. 1 písm. a) až j) Exekučného poriadku...“

Sťažovateľka namieta aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 22CoE 153/2013-151 zo dňa 06.11.2013 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa ust. čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve sťažovateľa vlastníť majetok a základné právo sťažovateľa podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 22CoE 153/2013-151 zo dňa 06.11.2013 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Zároveň sťažovateľ žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 2.276,14 € a túto poukázať jeho právnenému zástupcovi...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka v petite svojej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o povolení odkladu exekúcie.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietané uznesenie krajského súdu.

Ústavný súd po preskúmaní uznesenia krajského súdu argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzované uznesenie krajského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou či nedostatočne odôvodnené.

Pokiaľ sťažovateľka namietala, že krajský súd potvrdením uznesenia okresného súdu hodnotil predmet konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 16 C 75/2005 ako konanie o vylúčení veci z exekúcie, uvedenej námietke sťažovateľa nezodpovedá obsah odôvodnenia uznesenia krajského súdu. Ústavný súd nevyhodnotil ako relevantnú ani ostatnú časť sťažnostnej argumentácie, v ktorej sťažovateľka namietala, že *„Vzhľadom na predmet sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/75/2013 by meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní ani v prípade procesného neúspechu žalobcu, nepredstavovalo ani nezakladalo ani jeden z dôvodov pre zastavenie exekúcie ktoré sú taxatívne vymedzené v ust. § 57 ods. 1 písm. a) až j) Exekučného poriadku.“*. V tomto smere je potrebné dodať, že v prípade, ak sťažovateľka konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 16 C 75 /2005 považuje toho času za „nadbytočné“, nič jej nebráni ako žalobkyni v tom, ako to aj sama uvádza v sťažnosti, aby učinila procesný úkon smerujúci k jeho zastaveniu. Pokiaľ však označené súdne konanie nie je ukončené, závery krajského súdu nadväzujúce na vedenie tohto konania a možné dôsledky meritórneho rozhodnutia v tomto konaní na exekučné konanie nie je možné hodnotiť ako arbitrárne.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd preto nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, a preto je naplnený dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, je len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavnoprocesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia (rovnako III. ÚS 316/2011).

Ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd sa pri aplikácii hmotnoprávných ustanovení nedopustil protiústavnosti a jeho postup a uznesenie sú založené na ústavne konformnom výklade príslušných právnych predpisov. Ústavný súd preto odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky v celosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2014